

Wachten op God

Preek over Psalm 130:5-6

Te lezen: Psalm 130

Utrecht De Rank, 5 februari 2006

In psalm 130 gaat het over de levenskunst, de geloofskunst van het wachten:

‘Ik zie uit naar de Heer,
mijn ziel ziet uit naar Hem
en verlangt naar zijn woord
meer dan wachters naar de morgen’.

Uit zien naar.... Verlangen.... Dat is een vorm van wachten. De oude NBG-vertaling gebruikt dat werkwoord:

‘Ik verwacht de Heer,
mijn ziel verwacht, en hoopt op zijn woord
mijn ziel wacht op de Heer
meer dan wachters op de morgen’.

Wachten.... Wie van u houdt van wachten? Het is irritant. Het frustrreert. Wachten is verloren tijd. Het is lege tijd.

Dat voel je als je een wachtkamer binnenkomt. Het kan er vol mensen zitten. En toch is het er leeg: lege tijd. Mensen zitten voor zich uit te staren, met een lege blik in hun ogen. Anderen bladeren in een tijdschrift of een krant. Ze vullen de tijd met iets. Want wachttijd is lege tijd.

In de wachtkamer van de verloskundige is het soms anders. Als er twee vrouwen zitten die zelf in verwachting zijn. Ze kijken niet voor zich uit en bladeren niet gedachteloos in een tijdschrift. Ze praten betrokken met elkaar: Hoe gaat het? Hoe lang nog? Het wachten in de wachtkamer is een deel van hun verwachting van het moederschap.

Verwachten is een speciaal soort wachten. Verwachten is geen verloren, geen lege tijd. Verwachten is - om zo te zeggen - gevuld wachten. Het wachten op God is verwachten. Het is tijd die op een bepaalde manier gevuld is met Hemzelf.

Hij is er nog niet. Tenminste niet zoals Hij beloofd heeft er te zijn, in de levens van mensen, in de wereld - als zijn Koninkrijk zal zijn gekomen en de hele schepping zal zijn doortrokken van zijn aanwezigheid. Dat staat nog uit. Daar wachten wij nog op. Niet passief maar actief: wij verwachten het. In dit actieve wachten tintelt al iets van zijn komst. Een echtpaar dat een kind verwacht en de babykamer inricht, ziet bij wijze van spreken de baby al liggen in de wieg die zij hebben uitgezocht. Zo is het ook met het wachten op God. De Heer is aanwezig in het wachten op Hem.

Wachten op de Heer. Dat is geen betreurenswaardig incident. Omdat God even - of wat langer - geen tijd heeft. Of omdat Hij werd opgehouden. Of omdat Hij juist nu wat anders te doen had.

Wachten op de Heer. Dat hoort bij Hem. Hij is de Eeuwige. Hij heeft alle tijd. Niet op een gemakzuchtige manier, in de zin van: nu even niet hoor, het komt best goed! De Eeuwige heeft alle tijd. Hij heeft altijd tijd, voor een mens, voor de wereld. Hij is nooit even weg. Hij laat het er nooit bij zitten, óók niet als het daar soms een beetje of heel erg veel op lijkt.

Neem de aartsvader Abraham. God had hem grote dingen beloofd: 'Ik zal je tot een groot volk maken. Dat volk zal door Mij gezegend worden en het zal tenslotte een zegen zijn voor alle andere volken op aarde. Maar dat zal niet hier gebeuren, maar in een ander land dat ik je zal wijzen'. Pak hier je spulletjes en ga op weg. En dat deed Abraham. Vol verwachting op wat komen zou.

En hij moest wachten. Jarenlang wachten op een zoon. Hij en zijn vrouw Sara waren kinderloos. Een zoon moest er toch in ieder geval komen, zou er ooit sprake kunnen zijn van de vervulling van die belofte van een groot volk. En maar wachten op God. Abraham en Sara zijn er oud bij en van geworden. En tenslotte, toen alle kansen menselijkerwijs gesproken voorbij waren, toen kwam die zoon toch. Toen begon Gods belofte vervuld te raken.

Wachten op God. Dat kan lang duren. Jaren. Een mensenleven. Een wereldgeschiedenis lang. De Eeuwige heeft de tijd.

Hoe gaat God met de tijd om? Hij doet een belofte. En Hij gaat die belofte vervullen. Daar neemt Hij de tijd voor. Die heeft Hij. De tijd van ons wachten is de tijd van zijn trouw.

Wachten: daar kan een mens zenuwachtig van worden. Wij kijken op ons horloge, in onze agenda, op de kalender. Hoe lang nog?! Wij zitten gevangen in de tijd. De tijd heeft ons. Daar kunnen we ons nooit helemaal van losmaken. Je kunt echt te laat komen. Als eens mens door een hartstilstand wordt getroffen, moet hij binnen vijf minuten gereanimeerd worden. Anders is het te laat.

De Eeuwige komt nooit te laat. De tijd heeft Hem niet. Hij heeft alle tijd. God scheidt zich zijn eigen tijd. Hoe doet Hij dat? Door een belofte te doen. Op dat moment begint Gods tijd te lopen. Die belofte zal Hij vervullen. Zijn woorden zullen levenswerkelijkheid worden. En daar neemt Hij de tijd voor. Dat is ook de tijd van uw verdriet, van uw ziekte, van uw werkloosheid. Dat is ook de tijd van alle oorlogen die er in de geschiedenis zijn gevoerd, de tijden van hongersnoden, van slavernij, van natuurrampen.

In al die bar en boze tijden is Hij aanwezig als degene die komen zal, degene die zal gaan doen wat Hij beloofd heeft. Hij is aanwezig als degene die ondertussen troost, moed geeft, volharding schenkt omdat het zo lang duurt. Dat zijn de tijden van ons wachten op de Heer. Het is geen verloren, geen lege tijd. Het wachten is verwachten. Het is gevuld met de aanwezigheid van Hem die komt.

Het geloven in God, het dienen van Hem, en van elkaar - in de gemeente en over de grenzen van de gemeente heen - is doortrokken van het wachten op de Heer.

Wie bidt weet daar veel van. Na het 'amen' van een gebed begint het wachten op de Heer.

Je bidt om hulp, genezing, wijsheid in je persoonlijk leven, in het leven van hen die je lief zijn. Maar daarmee zijn die hulp, genezing en wijsheid niet geregeld.

De voorzitter van de gemeentevergadering bidt om de leiding van God in de vergadering. Daarmee is een goede en zinvolle vergadering niet mooi geregeld. Na het 'amen' is het wachten op de Heer. Dat houdt ook in: openheid voor verrassing, ontvankelijkheid voor nieuwe ideeën, die je thuis nog niet had. Wachten op de Heer in een vergadering: dat is alertheid op het geluid van de voetstappen van God die komt, bijvoorbeeld in wat een ander zegt.

Wachten op God is spannend. Het kent de spanning van een contrast. Het wachten op God ontspringt aan een fel contrast, een tegenstelling, een ongerijmdheid. In het wachten op God ervaar je de spanning die er bestaat tussen de werkelijkheid van het dagelijks leven, van de wereld, van de christelijke gemeente enerzijds, en de God waarin wij geloven anderzijds.

Deze spanning doortrekt psalm 130. Als je de vinger op de tekst legt, voel je onder de huid van de woorden die spanning kloppen. Dat begint al direct in vers 1:

'Uit diepte roep ik tot U'.

Wat een contrast. Wat een spanning tussen de diepte waarin een mens in het leven terecht kan komen enerzijds, en de hoogte van God anderzijds. Een spanning die zich ontladst in een roep uit de diepte. Zoals tijdens een onweersbui de elektrische spanning in de atmosfeer zich ontladst in de roepstem van de donder.

'Uit de diepte roep ik tot u Heer'. Dit roepen is de klank van het wachten op de Heer.

Het wachten op God ontspringt aan de spanning tussen de werkelijkheid van het dagelijks leven en de werkelijkheid van God.

Dat gebeurt ook in vers 6:

'Mijn ziel verlangt naar de Heer (wacht op de Heer, NBG '51)
méér dan wachters op de morgen'.

Hier gaat het om de spanning tussen de duisternis van de nacht en het licht van de dag. Wat kan het pikdonker zijn in je leven. En je gelooft in een God waarvan wij zingen dat hij "God enkel licht" is. Op de grens, het snijvlak van dit licht en die duisternis heeft het wachten zijn plek. Het is nog donker, maar je verwacht dat de zon boven de kim zal verrijzen:

'Mijn ziel wacht op de Heer,
méér dan wachters op de morgen'.

Het wachten op God ontspringt aan de spanning tussen de werkelijkheid van het dagelijks leven en de werkelijkheid van God. Tussen beide werkelijkheden zit spanning. Tussen beide ligt een afstand. In het wachten meet je als gelovige die afstand. Meet je die afstand in dagen, maanden, jaren. En soms in een half of bijna heel mensenleven.

Het Hebreeuwse woord dat in psalm 130 gebruikt wordt voor 'wachten' is een werkwoord dat het strak aanspannen van een touw, een snoer aangeeft. In het wachten op de Heer spannen we het meetsnoer strak tussen de werkelijkheid van leven hier en nu en de werkelijkheid die zal aanbreken bij Gods komst. Wachtend meten we de afstand tussen beide.

'Mijn ziel wacht op de Heer,
méér dan wachters op de morgen'.

De nacht in gespannen verwachting uitwaken. Als het al zoveel jaar steeds donkerder is geworden in je huwelijk, moet je niet denken dat bij goddelijke toverslag ineens de zon opgaat. Zo wordt het 's morgens nooit licht. Eerst moet de nacht zijn uitgeduisterd. Dat gebeurt in het wachten op de morgen: de nacht wordt uitgewaakt, de duisternis wordt ten einde toe serieus genomen. Als het gaat om de duisternis in een relatie: je kijkt er niet aan voorbij, je durft het onder ogen te zien, inclusief je eigen verantwoordelijkheid daarin.

Alleen zó wordt het morgen. Alleen zó komt de Heer, in dit wachten op Hem.

Alleen zó wordt het een nieuwe morgen. Zó is het ook Paasmorgen geworden. Op Paasmorgen ging de zon op, nadat het op Goede Vrijdag midden op de dag drie uur nacht was geworden.

Toen Jezus aan het kruis stierf, nam Hij alles wat in het leven van mensen kapot is gegaan en is verknoeid tot in uiterste consequentie voor zijn eigen rekening. Hij spande het meetsnoer strak tussen de werkelijkheid van uw en mijn leven en de werkelijkheid van God. Hij liet de spanning van die afstand dwars door zijn eigen leven gaan. En toen werd het nacht. En Hij stierf.

'Mijn ziel wacht op de Heer,
méér dan wachters op de morgen'.

Op Goede Vrijdag, toen de werkelijkheid van de menselijke zonde drie uur lang Golgotha in duisternis hulde, heeft Jezus op God, zijn Vader, gewacht, oneindig veel méér dan wachters op de morgen.

Hij heeft op God gewacht, in de donkere diepte, in de grote afstand die Hij ervoer: 'Waarom hebt U mij verlaten?'

En zó, in dit wachten, is de paaszon opgegaan.

En zó, in dit wachten, komt de Heer, in de duisternis van uw leven, in de duisternis van deze wereld.

Amen.